

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUT- SKOTTETS BETÄNKANDE 38/2002 rd

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring och temporär ändring av lagen om
storleken av den försäkrades sjukförsäkrings-
premie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift
och arbetsgivares folkpensionsavgift**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2002 en proposition med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift (RP 143/2002 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Juha Rossi, social- och hälsovårdsministeriet
- avdelningschef Erkki Meriläinen, Folkpensionsanstalten
- kommundirektör Heikki Havanka, Kolari kommun
- kommundirektör Erkki Keski-Nisula, Övertorneå kommun

- utredningschef Margareta Heiskanen, Kommunala arbetsmarknadsverket
- jurist Timo von Boehm, Kyrkans avtalsdelegation
- näringspolitisk sekreterare Outi Ervasti, Akava
- ombudsman Juhapekka Suutarinen, Servicearbetsgivarna, även som representant för Industins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC
- chefsekonom Pasi Holm, Företagarna i Finland
- ombudsman Hannu Partanen, Riksomfattande delegationen för pensionärsorganisationerna.

Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från Lapplands förbund och Kemijärvi stad.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om storleken av den försäkrades sjukförsäkringspremie, arbetsgivares sjukförsäkringsavgift och arbetsgivares folkpensionsavgift ändras såväl permanent som temporärt. Det föreslås att höjningen om 0,40 procentenheter av sjukförsäkringspre-

mien för pensionstagare slopas från ingången av år 2003. Sjukförsäkringspremien skulle från och med ingången av år 2003 sålunda vara lika stor för alla försäkrade, 1,50 procent av den beskattningsbara inkomsten vid kommunalbeskattningen. Det föreslås dessutom att arbetsgivares sjuk-

försäkringsavgift höjs temporärt med 0,014 procentenheter. Avsikten är att man med hjälp av höjningen av avgiften skall finansiera ett försök i vissa kommuner i Lapplands län och i vissa skärgårdskommuner. Försöket innebär att privata arbetsgivare och statliga affärsverk för en viss tid under vissa förutsättningar befrias från att erlagga arbetsgivares socialskyddsavgift. Höjningen av sjukförsäkringsavgiften är temporär i anslutning till försöket och föreslås gälla åren 2003—2005. Den nya sjukförsäkringsavgiften för privata arbetsgivare, för kommunen och

kyrkan som arbetsgivare och för statens affärsverk föreslås från ingången av år 2003 vara 1,614 procent och för övriga arbetsgivare 2,864 procent av den lön på vilken förskottsinnehållning skall verkställas.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2003. Den temporära bestämmelsen om beloppet för arbetsgivares sjukförsäkringsavgift föreslås bli tillämpad fram till utgången av 2005.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Sedan 1993 har en förhöjd sjukförsäkringsavgift tagits ut av pensionärer. Som högst har höjningen varit 3 penni per skatteöre. Den höjda sjukförsäkringsavgiften har stegvis sänkts. År 2002 utgjorde höjningen 0,40 % av den skattepliktiga pensionsinkomsten. I tidigare sammanhang har utskottet ansett att den extra sjukförsäkringsavgiften för pensionärer måste sänkas. Redan 2001 förutsatte utskottet att den höjning som återstår 2003 slopas (ShUB 31/2001 rd). Genom propositionen uppnås målet.

Enligt propositionen höjs arbetsgivarens socialförsäkringsavgift temporärt med 0,014 procentenheter. Med den höjda avgiften skall ett försök med befrielse från arbetsgivares socialskyddsavgift finansieras. Försöket avser att utreda vilka effekter befrielsen har på sysselsättningen och sysselsättningsmöjligheterna. I försöksområdet ingår vissa kommuner i nordligaste Finland och en del skärgårdskommuner. I försöket är privata arbetsgivare och statliga affärs-

verk befriade från arbetsgivares socialskyddsavgift. Däremot omfattas alla, både offentliga och privata arbetsgivare av den höjda avgiften. Trots detta missförhållande anser utskottet propositionen godtagbar eftersom försöket ger information om vilka sysselsättningsfrämjande effekter arbetsgivaravgiften har och eftersom den temporära höjningen av sjukförsäkringsavgiften är så liten för enskilda arbetsgivare att den inte har någon större ekonomisk betydelse för de arbetsgivare som inte ingår i försöket. Den temporära avgiftshöjningen kan medföra en del svårigheter för löneadministrationen framför allt i mindre företag. Därför bör betalningsförfarandet vara flexibelt, påpekar utskottet. Avslutningsvis vill utskottet framhålla att framtida ändringar i den försäkrades sjukförsäkringspremie och arbetsgivares sjukförsäkringsavgift måste övervägas med hänsyn till kravet på finansiell stabilitet i Folkpensionsanstalten.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 28 november 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Marjatta Vehkaoja /sd
vordf. Timo Ihamäki /saml
medl. Merikukka Forsius /gröna
Tuula Haatainen /sd
Niilo Keränen /cent
Valto Koski /sd
Marjaana Koskinen /sd

Pehr Löf /sv
Juha Rehula /cent
Sari Sarkomaa /saml
Arto Seppälä /sd
Marjatta Stenius-Kaukonen /vänst
Raija Vahasalo /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.